

Pismo Dyrektora Biura Obsługi Prawnej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 grudnia 2010 r., l.dz. BOP/2113/2010 dotyczące oceny zachowania praw autorskich dokumentacji wchodzącej w skład krajowej ewidencji zabytków.

Odpowiadając na pismo z dnia 25 listopada 2010r. zawierające pytanie czy karty ewidencyjne zabytków wchodzących w skład krajowej ewidencji zabytków są chronione prawem autorskim Biuro Obsługi Prawnej przedstawia, co następuje:

Ewidencja i rejestr zabytków prowadzone są na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz.1568 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z art. 21 ustawy ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy. Sporządzanie i realizacja wspomnianych programów stanowi zatem jeden z przejawów ochrony zabytków, będącej obowiązkiem organów administracji publicznej (w tym: organów administracji samorządowej), zdefiniowanej w art. 4 cyt. ustawy. Zgodnie z art. 22 ust.1 ustawy Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych (który w rzeczywistości znajduje się w Krajowym Ośrodku Badań i Dokumentacji Zabytków). Szczegółowe zasady prowadzenia, formę i wygląd ksiąg prowadzonych dla zabytków określa rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 roku w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę nie zgodnie z prawem (Dz. U. z 2004 r., Nr 124, poz.1305).

Zgodnie z art. 4 pkt2 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 00.80.904), nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole.

Przewidziane w art. 4 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wyłączenia mają charakter

„całkowity” w tym sensie, że wytwory intelektualne usytuowane w którejkolwiek z wyliczonych w tym przepisie kategorii materiałów są pozbawione autorskoprawnej ochrony zarówno w przypadku eksploatacji tych materiałów w całości, jak i w części oraz niezależnie od kontekstu eksploatacji. Artykuł 4 ustawy o prawie autorskim. zawiera dyspozycję o charakterze generalnym, w myśl której nie stanowią przedmiotu ochrony pewne kategorie eksploatacji. Dotyczy to zarówno całości tych wytworów jak i dowolnie wyodrębnionych ich części (za: Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz pod red. J. Barta i R. Markiewicz, Dom Wydawniczy ABC 2003 r., s. 129).

Charakterystykę dokumentu urzędowego – tworzoną jednak głównie z myślą o jego aspektach procesowych – znajdujemy w przepisach proceduralnych. Według art. 76 § 1 k.p.a. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe, w ich zakresie działania stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone.

Można przyjąć, że cechami wspólnymi wszystkich tych definicji „dokumentu urzędowego” jest zwrócenie uwagi na dwie przesłanki: a) dokument powinien być sporządzony w przepisanej formie oraz b) dokument powinien być wydany przez organ państwowy w jego zakresie działania lub podmioty niepaństwowe realizujące zadania publiczne.

Szerszym pojęciem od dokumentu urzędowego jest kategoria „materiału urzędowego”.

Warto tu zwrócić uwagę na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 lutego 1997r. (I SA/Kr 1062/96). Przyjęto w nim, że użyta w art. 4 pkt 2 for-

muła „materiały urzędowe” odznacza się stosunkowo dużą pojemnością. Jest ona bowiem zdolna pomieścić wszystko, co nie będąc „dokumentem”, jest „urzędowe”. Cechę tę materiał może uzyskać wówczas, gdy pochodzi od urzędu albo dotyczy sprawy urzędowej, bądź wreszcie dlatego że powstał w rezultacie procedury urzędowej.

Krajowa ewidencja zabytków prowadzona w formie zbioru kart ewidencyjnych mieści się niewątpliwie w formule „materiały urzędowe”. Karty ewidencyjne pochodzą od urzędu i powstały w wyniku procedury urzędowej. Prowadzenie ewidencji w formie kart jest bowiem jednym z przejawów ochrony zabytków, będącej obowiązkiem organów administracji publicznej

nałożonym przez ustawę. Są to więc materiały niezbędne do wykonywania zadań publicznych przez organy władzy publicznej. Tworzenie kart następuje zgodnie z procedurą urzędową.

Dlatego dokonywanie analizy czy karty ewidencyjne mieszczą się w pojęciu utworu jako każdego przejawu działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalonego w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia dla potrzeb niniejszej sprawy nie jest niezbędne. Nawet bowiem uznanie kart ewidencyjnych za utwór (dzieło autorskie) ze względu na zaliczenie ich do materiałów urzędowych pozbawia ich autorskoprawnej ochrony.